

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:
 Egész évre — — — 8 kor. | Negyed évre — — — 2 kor.
 Fél évre — — — 4 " | Egyes szám ára — — 16 fill.
 Nyilttér soronként 30 fillér.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Ifj. Szántó Károly.
 Kiadóhivatal: Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.
 Megjelenik minden vasárnap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez, a pénzküldemények és hirdetések a kiadóhivatalhoz küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetések árszabály szerint, többszöri hirdetésnél árkedvezmény.

A tisztviselő-kérdés és a közönség.

A tisztviselő-kérdés elérkezett oda, ahová az immár félszázados kapkodásnak, rendszerelenségnek azt teljes bizonyossággal el kellett vezetnie: a gátszakadás állapotába. Az évtizedek óta felgyülemlett bajokhoz csatlakoztak a háboru által teremtett állapotok, a tisztviselők, — mondjuk ki őszintén — a minisztertől le a XI-ik dijosztályig, kétségbeesett harcot kénytelenek vívni életük fenntartásáért, éhség, nyomor fészkelte meg magát azok háztartásában, az államnak ezen a frontmögötti bajon éppen úgy kötelessége segíteni, amint kötelessége ellátni a fronton harcoló katonaságot. Minden rokonszenvünkkel, emberi érzésünk teljes melegeivel sürgetjük a tisztviselők számára a gyors és az igazi segítséget, mert lehetetlen, hogy a magyar állam igazságszolgáltatási és közigazgatási imperiuma azok által kezeltesse, akik éheznek, fáznak, nyomorognak, mert ha a magyar állam ezt megtűri, meg fog születni halálos bizonyossággal a magyar csinovnik, aki elveszi az államtól a kevés fizetést s annak a megélhetési kiegészítését a kezeiben levő hatalomnál fogva be fogja szedni a közönségtől. Itt, ezen a ponton van a gátszakadás, az államnak anyagi erejének utolsó megfeszítésével is gondoskodni kell arról, hogy az anyagi ekszisztencia feltételeinek a megadásával biztosítsa tisztviselői számára a függetlenséget, a hozzáférhetetlenséget, mert ezek nélkül közigazgatásunk és igazságszolgáltatásunknak a csődje elkerülhetetlen.

A gátszakadásnak ezt a romboló munkáját bizonyára meg fogja akadályozni az állam, a mely semmi esetre sem engedi meg azt, hogy éppen a háboru alatt, majd a béke elkövetkeztével, amikor leginkább lesz szükségünk az ép, erőteljes, minden oldalról hozzáférhetlen közigazgatásra, minden polgár meg ne találja védelmét a becsület, a gyors és ahhoz értő állami szervezetben.

A tisztviselőkérdés anyagi oldalának a rendezése a polgárok terhét fogja képezni. Az egyenes és közvetett adók hozamának az emelkedése képezi ennek fedezetét: minden adófizető hozzájárul tehát ahhoz, hogy az állami tisztviselők helyzete javíttassék. És egészen természetes, hogy az adófizetők összessége ezekért az áldozatokért ellenszolgáltatást is követel. Jobbnak, gyorsabbnak, a polgárok érdekeivel inkább törődőnek kell lenni annak a közigazgatásnak, amelynek felfokozott terheit a polgárság vállalja. A bürokrácia semmiféle államban sem lehet öncél, csak eszköz az az államnak a kezében. Ezt az eszközt mi tulfejlesztettük, külföldi intézmények lelketlen másolatásával megteremtettük, a magyar bürokráciát fejlesztettük is nagy, szinte elképzelhetetlen arányokban, hanem annak lelket nem tudunk adni, mert a szervezkedéseket mindenkor a pillanatnyi szükségletek intézték

el és soha sem volt gond arra, hogy az ősi táblabírói rendből intézményesen fejlesztessék ki a modern nyugateurópai bürokrácia. Ezt meg kell hozni a tisztviselőkérdés küszöbön álló rendezésének, amiből egyszerre kell kifakadni a magyar állam közigazgatásának a szó magasabb értelmében és az állami tisztviselőikar jólétének, mert ezek elodázhatatlan kapcsolatban vannak egymással.

Közigazgatási bizottsági ülés.

F. hó 12-én tartotta meg közigazgatási bizottságunk e havi ülését. Az ülésen Mara László főispán elnökölt s a választott tagok közül jelen voltak Hajduczky József, Kenderessy Ferenc és Kriskó Bohus.

Csulay Lajos h. alispán a személyi ügyek köréből bejelenti, hogy Barcsay Ákos szolgabíró a katonai szolgálat alól ideiglenesen fölmentették s nevezett állását a marosillyei szolgabírói hivatalnál már el is foglalta. Rimbás Győző helyettesített vm. aljegyző a hivatali esküt letette s szolgálatát a központban megkezdte. Kaun Franciskát a vármegye főispánja állandó díjnokká kinevezte.

A leiratok köréből megemlíti a belügyminiszternek ama rendeletét, melyben a háborus viszonyok méltánylásával 1916. évtől a főszolgabírák irodaátalányát 50%-kal, fűtési és világítási átalányát 100%-kal emelte föl. A marosillyei járási székház építési költségeinek elszámolását a belügyminiszter jóváhagyólag tudomásul vette.

A menekültek visszatelepítése nagyobbára megtörtént, minek következtében a kormánybiztos a marosillyei tápállomást, melynek fenntartására múlt év november hava óta 60.000 koronát fordítottak, feloszlatta. Az elszámolás most van folyamatban.

A tavaszi mezőgazdasági munkálatok biztosítása érdekében közbenjárására a honvédelmi miniszter 204 drb. katonalovát és 600 hadifoglyot helyezett kilátásba a vármegyének. A katonalovak helyett azonban az érmihályfalvi katonai parancsnokság táviratban értesítette, hogy a lovak elküldése felsőbb rendelkezésre függőben marad. A sérelmes intézkedés orvoslása végett sürgönyileg fordult a miniszterhez, kitől azt a választ kapta, hogy a katonalovak elküldésére utasítást adott. Reméli tehát, hogy a közeli napokban a lovak s a jelzett fogoly kontingens is megérkezik. A miniszter egyébként kilátásba helyezte, hogy sebesült lovakat is küld a gazdaközönség részére, ami nagyon kívánatos lenne.

A közlelemzés és közellátás tekintetében az előző hónapokhoz képest valamelyes javulás mutatkozik. Erdély közlelemzési biztosává Koós Mihály kolozsvári földmiv. miniszteri kirendeltségi főnök helyébe báró Kürthy időközben gróf Károlyi Györgyöt nevezte ki, aki erélyesen látott hozzá, hogy rendet teremtsen. Azóta a vármegye a Közlelemzési hivaltól kapott 30 waggon tengerit és 10 waggon buzáat, amit az egyes járások és városok között

arányosan szétosztott. Kolozsvárról kiutaltak ezenkívül 2550 mm. tengerit s minthogy a megye területén rekvirált buza még mindig nincs felhasználva, megfelelő keveréssel, számítása szerint, a közszükségletek fedezése a közeljövőben fennakadást nem szenved.

A kolozsvári közlelemzési biztos a folytonos és alapos tájékozódás biztosítására elrendelte, hogy az ellátatlan lakosság minden hónapban összeírassék. Az előirt intézkedéseket megtette s mivel az összeírások havonkénti revíziójával az igazságos és takarékos elosztás elve nyer megvalósítást, hiszi, hogy az aratásig a lisztellátás nagyobb zökkenések nélkül biztosítható lesz.

A Közlelemzési Hivatal dr. Vlád Aurél hivaltájából 105 drb. sertést engedett át a megyének. Ezeket átadta az Erdélyi Kereskedelmi Rt.-nak, hogy azokat levágja, közlelemzési célokra feldolgozza s rendelkezéséhez képest az egyes városok és járások lakosságának közfogyasztására bocsássa.

Cukorból ezidőszerint 3 waggon áll rendelkezésre s a következő hónapra már 5 waggont kiutaltak. Petróleumból március hóra 400 mm. f. hóra 240 mm. kiutalás történt s egyuttal jelezte a Közlelemzési Hivatal elnöke, hogy májustól augusztus végéig magánvilágítás céljaira egyáltalán nem engedélyez petróleumot. Ezért a közvilágítás szükségletét az alispán már össze is iratta. A február havi petróleumkontingenst minden sürgetés dacára sem kapta meg s a végén is azzal fizették ki, hogy miután február elmúlt, — arra már nem is jár petróleum.

Kiutaltak a megyének 3 waggon babot, 30 láda citromot, 20 rekesz norvég szárdiniát és 250 drb. orosz lengyelországi libát. Minthogy ez utóbbinak ára a feladó állomásnál különként 6.40 K lett volna, bejelentette, hogy nem fogadja el. A belügyminiszter kiutaltatott kizárólag a vármegyei tisztviselők részére 100 kiló talpbőrt.

A vetőmag-szükséglet úgy nyert kielégítést, hogy 1000 mm. buza, 1000 mm. zab, 2500 mm. árpa, 1400 mm. burgonya és 36 mm. lóherét kapott a megye gazdaközönsége.

A rézgálic-szükséglet leszállítása folytonos szorgalmazás után a közelebbi időben remélhető.

Bejelenti még a h. alispán, hogy a bizottság megbízásából a vasuti menetrendnek a megyei közönség érdekeit szolgáló megváltoztatását az államvasutak igazgatójánál személyesen szorgalmazta s onnan biztató ígéretet kapott, ez az ígéret azonban — ígéret maradt.

Az alispáni jelentéshez elsőnek Hajduczky József szólalt fel. Rámutatott a tüzelőanyagmizériákra s már most hatékony akciót sürget a jövő télre szükséges tűzifa és szén beszerzésére. Kéri az alispánt, hogy ezt a fontos kérdést vegye kezébe s hatósági uton, esetleg telepek létesítésével igyikezzék azt idejében megoldani. Kriskó Bohus fölhívja a figyelmet arra, hogy a vezetése alatt álló bá-

nyáüzem, ha maga a vármegye fordulna az illetékes tényezőkhöz, a tüzelőanyag szükségletet biztosíthatná. A bizottság Csulay Lajos és Mahler Ignác felszólalásai után az alispán utasította, hogy az elsőfoku hatóságok útján a közönséget már most szólítsa szervezkedésre s igyekezzék alkalmas módon gondoskodni arról, hogy még a nyár folyamán megfelelő tüzelőanyag álljon a közönség rendelkezésére.

Botka István szóvá teszi, hogy Déván a város olyan helyekre is állít ki jegyutalványokat, ahol a kiutalt cikk nincs, sőt nem is volt. Sérelmezi, hogy a város a közönség rovására gazdagodni akar, amennyiben pl. a burgonyának métermázsáját a maximált árcárára 26—28 koronáért adja el. Déva lisztellátása az összes megyei városok között a legrosszabb. Másutt állandóan volt liszt, itt heteken át hiányzott. A rendőrség semmit sem tesz az ellen, hogy a kórházvonatokkal átvonuló német katonák ittidőzésük alatt összededik az elsőrendű életszükségleti piaci cikkeket, főleg tojást s elhordják innen, azonkívül a piacon a legszemérmertlenebb módon dohányáruval eszközlik a bevásárlásaikat. A mióta a város látja el a korpakiszolgáltatást, azóta itt is sok a sérelem s nem lehet hozzájutni a korpához.

Csulay h. alispán a pénzügyigazgató felszólalásának minden pontjára megnyugtató választ ad.

Hajduczky a dohányrusítás körül tapasztalható tarthatatlan állapotokat sorolja föl s kéri azok megszüntetését. Ajánlja az utalványrendszer megvalósítását. Botka pénzügyigazgató válaszában ismerteti azokat az intézkedéseket, melyeket az általa is ismert bajok orvoslására tett s végeredményben a közönségben találja föl a legnagyobb hibát. Felhívja a hatóságok, testületek figyelmét arra, hogy tagjaik szükségleteit foglalják kimutatásba s ő azok kiszolgáltatásáról készségesen gondoskodik.

Ezek után a főispán az alispáni jelentés fölött megindult s hosszúra nyúlt vitát lezárja és azt egyhangulag elfogadottnak jelenti ki.

Misinsky Vilmos tb. főjegyző előadói javaslatára a bizottság Popovics Miklós vajdaji közs. jegyzőt árdrágító visszaélések, Hánes György nándori bírót véderő elleni vétség miatt állásától felfüggeszti, ifj. Papp Antal mácsói bírót pedig állásától elmozdítja.

Botka István pénzügyigazgató jelenti, hogy jövedelmi adóban 116 K-val, bor- és husfogyasztási adóban 894 K-val, szeszadóban 48.443 K-val, dohányban 159.164 K-val kevesebb, egyenes adóban 2868 K-val, illetékben 21.172 K-val több folyt be az elmúlt hónapban, mint az előző év hasonló hónapjában. Azt is közli a bizottsággal, hogy a pénzügyminiszter a jövedelem és hadiadóvalomások benyújtásának határidejét április hó végéig tolta ki.

Benkő András kir. tanfelügyelő havi jelentéséből a népoktatás állapotáról szomorú képet kapunk. A tanulók iskolabajjárása rendetlen, az iskolai mulasztások rendkívül nagymérvűek úgy, hogy több helyen egy-egy osztályba alig jár fel 10—20 tanuló. A tanítási eredmény ehhez képest alig üti meg a kívánt mértéket. Mindez általában a háborús viszonyok rovására írható s ezért megtorló intézkedésekkel alig lehet az állapotokon javítani. A petrozsényi iskolák fokozatos helyreállítása folyamatban van.

Mahler Ignác műszaki tanácsos ismerteti a kereskedelmi miniszter leiratát, melyet a közg. bizottságnak a személy- és teherforgalom nehézségei miatt hozzáintézett pana-

szára küldött a bizottsághoz s amelyben jelenti, hogy a bizottság kívánságait nem honorálhatja főleg azért, mert a vasutak most elsősorban hadiérdekek szolgálatára vannak hivatva. A bizottság a miniszter indokait nem találja mindenben helytállóknak s ezért újabb előterjesztést határoz el. Mahler kéri az alispánt, hogy a vasuti közlekedés nehézségeire figyelemmel a bérkocsi visszásságok erélyes megrendszabályozását vigye keresztül. Csulay h. alispán ezt megígéri.

Meskó Aladár dr. vm. főorvos havi jelentéséből kiemeli, hogy a himlőjárvány általában megszűnt, csak egyes helyeken fordul még elő szórványosan. A kényszerhimlőoltás is nagyjában befejezést nyert. Iskolabezárás volt Vajdahunyadon kanyaró miatt.

Botka István fölemlíti, hogy a szászvárosi járásban igen sok helyen az összegyűjtött cefre az idő melegebbre fordultával a levegőt kellemetlen büzével megrondítja, egészségtelenné teszi. Kér intézkedést ennek az állapotnak a megszüntetésére. A főorvos kilátásba helyezi. Miután Benkő tanfelügyelő azt hangsúlyozza, hogy az iskolák bezárása törvényellenesen történik az I. foku közegészségügyi hatóságok által, mert az az alispán joga, a bizottsági ülés véget ér.

Értesítés!

Miután pénzbeszedőnk f. hó 16-án katonai szolgálatra bevonul, tisztelettel értesítjük t. áramfogyasztó közönségünket, hogy a **városi tanács határozata értelmében az áram- és bevezetési-díjak f. év 1917. május 1-ével** kezdődőleg minden további felszólítás nélkül a villamosmű irodahelyiségében rendes nyugta ellenében fizetendők be és pedig legkésőbb a hónap 10-ikéig. Aki ezen meghatározott időn belül fizetési kötelezettségének eleget nem tesz, azt minden további felszólítás és értesítés nélkül a hálózatból kikapcsoljuk s csak a hátralekös részletek megfizetése és 5 K ki- és bekapcsolási-díj ellenében kapcsoljuk újra a hálózathoz.

Szászváros, 1917. április 12.

Tisztelettel:

106 2—2

A városi villamosmű vezetősége.

A hetvenegyesek.

Kiknek szuronya Kostanjevicánál fényes győzelmet vívott az olaszok felett, a hetvenegyesek — akik városunkban is huzamosabb ideig tartózkodtak — most újra kitüntették magukat a Karszt-vadon sötét hegytorlaszai között. A legutóbbi Höfer jelentés közli, hogy csütörtökön késő este, Vertojbától keletre, a hetvenegyesek rohamjárőrei, támogatva 76-os patulok által, a sötétség leple alatt behatoltak az olaszok árkaiba s heves harc után 4 tisztet és 135 főnyi legénységet foglyul ejtettek és 2 gépfegyvert és 3 aknavetőt zsákmányoltak. Elkísérte őket vakmerő utjukon a sötétség, a köd, az ellenség félelme s a düh és a hősiesség, amely a Vág-vidék vitéz fiainak sziveit hevíti. Valóban az olasz háboru hőskronikái, melyek ide-stova haditörténelmünk legragyogóbb lapjai közé lesznek beiktatva, napról-napra fényesebb fejezetekkel gyarapodik. S csak örülnünk lehet, hogy eme heroszi küzdelmekben a csatákban és ütközetekben, amelyeket a pokol kapui alatt, jég-hideg hegyek sötét torlaszai között vívnak, oly szép szerep jut mindig a magyar csapatoknak is. Mert a hetvenegyeseknek, kiknek

nevét sok ideig az orosz csatatereken hallottuk mindig meleg dicséretet kapcsán emlegetni, most alkalom adatott, hogy legkonekabb és legmegátalkodottabb ellenségeinket tanítsák meg a magyar becsület és a magyar hősiesség tiszteletére. S e hős fiúk, akiket az észak-magyar hegyek szültek s a felvidék sötét völgykatlanai neveltek nagyra, megmutatták, hogy otthonosan tudnak mozogni, győzni és meghalni Tirolnak és az Alpoknak és a Karszt-vadonnak bus hegyei tövében is. Önkéntelenül is Rostand versei csengenek a fülünkben:

— Kapitány ur, az ember mit csináljon
Ha a délfrancia tulságig kérkedő?
— Megmutatja, hogy az északi tájon
A bátorság szintén magasra nő.

Eme északmagyarországi fiúk is megmutatták — most isten tudja hányadszor már, — hogy hideg hősiességgel állják meg a helyüket, a távol dél kísérteties csataterain is.

A szabadságolt és felmentett mezőgazdák foglalkoztatása.

A mezőgazdasági munkának katonai-, kézi és igaerővel való elvégzésére vonatkozólag a honvédelmi miniszter által szabadságolt, valamint a katonai szolgálat alól felmentett mezőgazdák ha saját sürgős gazdasági munkájukat elvégezték, a községi mezőgazdasági intéző-bizottságok által azoknak bocsáthatók rendelkezésére, akiknek földje megmiveletlenül áll, illetőleg kiknek sürgős gazdasági munkája el nem végeztetett és munkaerőre szükségük van. A szabadságolt és felmentett mezőgazdákra munkaerejüknek minél teljesebb kihasználása céljából a községi mezőgazdasági intéző-bizottságok a szükséghez képest megfelelő munkanapot tartoznak kivetni. Azok a szabadságolt és felmentett mezőgazdák, a kik a községi mezőgazdasági intéző-bizottság felhívásának eleget nem tesznek, illetőleg mások földjeinek megművelésénél közre nem működnek, szabadságuk letelte előtt, illetőleg felmentésük hatályon kívül helyezése után bevonulni tartoznak.

A honvédelmi miniszter a mezőgazdák szabadságának és felmentésének elengedhetetlen feltétele gyanánt kiszabta, hogy a szabadságolt és felmentett mezőgazdák a községi mezőgazdasági intéző-bizottságok által a hadbavonultak földjein is foglalkoztathatók legyenek. Ezt a föltételt ki kellett kötni, mert az ország férfilakosságának katonai szolgálatra történt fokozatos bevonása maga után vonta a mezőgazdasági munkának elvégzéséhez szükséges munkaerőknek állandó csökkenését s így a még rendelkezésre álló munkaerőt a lehető legcélszerűbben és leggazdaságosabban kell elsősorban a sürgős természetű mezőgazdasági munkák elvégzésénél felhasználni. Nem engedhető meg, hogy egyesek sürgős gazdasági munkájuk elvégzése után másod-, harmadrendű, kevésbé sürgős gazdasági munkát végezzenek, azalatt pedig máshol, különösen a hadbavonultak földjein a halasztást nem tűrő elsőrendű gazdasági munkák szüneteljenek, termő szántóföldek miveletlenül, parlagon heverjenek.

A szabadságolt és felmentett mezőgazdák foglalkoztatására vonatkozólag a honvédelmi miniszter által előírt teendőket azonban sajnos, sok helyütt nem hajtják végre. Egyes községekben a községi mezőgazdasági intéző-bizottságok feladataikat lelkiismeretesen és hiven teljesítik. A községi jegyző, pap és tanító kocsikon járnak be a határt és személyesen győződnek meg arról, vajjon minden talpalatnyi földet tényleg fölszántottak és be-

vetettek-e. A paragon heverő földek megmivelése iránt az előirt hatósági intézkedéseket idejében megteszik. A szabadságot és felmentett mezőgazdák foglalkoztatásával vonatkozólag tett intézkedések csak akkor járhatnak sikerrel, ha azokat lelkiismeretesen és odaadással tényleg végre is hajtják. A szabadság és felmentés megvonása a leghatályosabb fegyver arra, hogy a szabadságot és felmentett mezőgazdákat a hadbavonultak földjein foglalkoztassuk. Mindazokra, akik saját sürgős munkájukat elvégezték, megfelelő munkanapot kell kivetni és arról, hogy az illetők kinél és hány napig voltak foglalkoztatva, nyilvántartást kell vezetni. Értesülésünk szerint ellenőrzés fog gyakoroltatni abban a tekintetben, vajjon a szabadságot és felmentett mezőgazdákat a hadbavonultak földjein foglalkoztatták-e. Még csak annyit, hogy a mezőgazdasági szabadságot és felmentést nem egyéni kedvezmény gyanánt, hanem a mezőgazdasági termelés biztosítására, közérdekből engedélyezik. A háboru győzelmes befejezése nemcsak a frontokon küzdő katonáink hősiességén, hanem az itthonlevők szorgalmas és céltudatos munkásságán fordul meg. Dusan termő földjeink bevetése és megmunkálása kiegészítő része annak a küzdelemnek, amely a harctereken annyi életbe és vérbe kerül. Az itthoni küzdelem: a szorgalmas munka segíti diadalra a győzelmet s ennek végeredményét: az áhitott békét!

NAPI HIREK.

— **Igazságügyi kinevezések.** Pozsonyi Antal kuriai bírói címmel és jelleggel felruházott kolozsvári ítélő táblai bírót ugyanezen táblához tanácsvezetővé, dr. Költő Gábor ottani elnöki titkárt ugyanezen bírósághoz táblai bírónak, Bigner József csikszeredai törvényszéki elnököt, aki hosszabb ideig Déván vezető ügyész volt, a budapesti büntető kir. törvényszékhez táblai bírói címmel és jelleggel felruházott bírónak és végül dr. Blum János körösbányai járásbírói jegyzőt a szentágotai járásbíróihoz albirónak nevezte ki Ófelsége.

— **Halálozás.** Özv. fái Fáy Viktorné sz. széki Teleki Blanka grófnő és nagyklopotivai Pogány Károlyné szül. széki Teleki Leonie grófnő, mint leányai, nagyklopotivai Pogány Károly nyug. főispán, mint veje, petrovinai Pekri Gézáne szül. fái Fáy Blanka, mint unokája és férje petrovinai Pekri Géza a maguk, valamint az összes közeli és távoli rokonok nevében, szomorodott szívvél jelentik, hogy a legjobb anya, nagyanya és rokon: római szent birodalmi özv. széki gróf Teleki Györgyné szül. malomvizi Kendeffy Ilona életének 81-ik, özvegységének 21-ik évében hosszas és kínos betegség után folyó hó 11-én kiszenvedett. A megboldogult földi maradványait 1917. évi április 13-án d. u. 3 órakor a ref. egyház szertartása szerint a naláci családi sirkertben helyezték örök nyugalomra.

— **A hatodik hadikölcsön.** Bécsi lapok közlik, hogy a jegybank főtanácsa e hó 26-án ülést fog tartani és azon meg fogja vitatni az osztrák és magyar hatodik hadikölcsön kibocsátásának feltételeit.

— **Magánvizsgálatok.** A hátszegi áll. s. községi polgári fiu- és leányiskolában a f. tanévben a magánvizsgálatok 1917. június 27-től kezdve lesznek megtartva. A dévai kir. tanfelügyelőséghez címzett folyamodványok, 1 K-ás bélyeggel ellátva és 1. születési, 2. hatósági s 3. a tanuló eddigi iskolai tanulmányairól szóló bizonyítvánnyal felszerelve, 1917. május 1-ig az intézet igazgatóságához

küldendők be, később érkező folyamodványok nem vétetnek figyelembe. A folyamodványok beadásával egyidejűleg 13 K beiratási és 40 K tandíj fizetendő be. A vizsgálati díj 30 K, két osztályról teendő vizsgálat esetén 50 K, később is befizethető.

— **A zsilvölgyi szénbányák megkezdtek az üzemet.** A Salgótarjáni kőszénbánya rt., az Urikány-zsilvölgyi magyar kőszénbánya rt. és a kincstár zsilvölgyi szénbányái már megkezdtek a termelést. Mind a három bánya már kétharmad részét termeli annak a szénmennyiségnek, amit békeidőben termelt.

— **Nem szabad táborig postacsomagban romlandó élelmiszert küldeni.** Dacára a felhívásnak, ma is helyeznek el táborig postacsomagban romlandó élelmiszert a feladók, pedig azok nagyrésze kézbesíthetetlen, s így romlásnak van kitéve. Most a táborig postahivatalok utasítottak, hogy a nem kézbesíthető csomagokból visszaküldés előtt vegyék ki a romlandó élelmiszereket és adják át a táborig kórházak részére. — Jó lesz tehát, ha mindenki alkalmazkodik az e tárgyban kiadott utasításokhoz.

— **Az oroszországi fogolyposta megakadt.** Az orosz forradalom következtében egy időre megszakadt a postai összeköttetés az ottlevő foglyokkal. Az itteni hozzátartozókat figyelmeztetjük, hogy szeretteik értesítésének elmaradását, még ha hosszabb időn át nem küldhetnek is fogságukból levelet, ne magyarázzák rosszra. Reméljük, hogy a postaforgalom mihamarabb helyreáll. Csomagot a normális helyzet beállta előtt semmi esetre se adjunk fel a foglyok számára.

— **A csizma és cipő új ára.** A csizma és cipő makszimált ára szakemberek számítása szerint így alakult: tehénbőr-csizma makszimális ára 91, bokszbőr-csizmáé 117 korona. Közönséges férfi-cipő ára legfeljebb 40, bokszbőr férfi-cipőé 55 korona lehet.

— **A helybeli mozi-vállalat** április 22-én (vasárnap) csak egy előadást tart és pedig d. u. 7 órától kezdődőleg. Előadatik: „Az ítélet napja“ c. híres dán társadalmi színmű 5 felvonásban, ugyszintén a „Pepi mint erénycsösz“ c. 5 felvonásos nagyon mulatságos vigjáték. Bővebbet hirdetéseink között. A vállalat ez alkalommal csak egy előadást tart, mivel a program oly hosszú, hogy azt kétszer — tekintettel a villamosáram szolgáltatás korlátozására — egy délután nem képes lepergetni.

— **Uj bankjegyek és váltópénz Lengyelországban.** Az új lengyel hadikölcsön-pénztár április 1-én kezdte meg működését. Az intézmény célja az orosz pénznemek bevonása és új nemzeti lengyel-márka kibocsátása. A bank által kiadott pénzjegyek egy milliárd márka értékig a német birodalmi bank által vannak garantálva és a német márkával azonos értékűek. A pénzjegyek fél, 1, 2, 5, 10, 20, 50, 100 és 500 márka névértékűek lesznek, míg váltópénzül 5, 10 és 20 pfennig vaspénzek kerülnek forgalomba. A pénzek egyik oldalán a lengyel sas van, míg a hátlapján lengyel nyelvű felirat mutatja az értéket.

— **A felmentések felülvizsgálása.** A m. kir. honvédelmi miniszter rendeletet küldött az összes főispánokhoz a felmentésekre vonatkozólag, melyben utasítja a közigazgatási hatóságokat, hogy a felmentettek névjegyzékét pontosan állítsák össze, a felmentéseket szigorúan revidiálják és május 26-ikáig tegyenek új felmentési javaslatot. A rendelet szerint csupán a kétségbevonhatatlanul nélkülözhetetlen egyéneket lehet felmenteni, akiket

sem női munkaerővel, sem rokkantakkal vagy katonai segédszolgálatot teljesítő egyénekkal pótolni nem lehet. Figyelmezteti a hatóságokat arra, hogy gondosan bírálják azt, hogy az eddig felmentett alkalmazottak mi módon volnának kicserélhetők. A hatóságok kötelesek táviratilag közvetlenül a honvédelmi miniszteriummal közölni, hogy a revízió után az alkalmasok közül hányat javasolnak behívásra és felmentésre. A revízió kiterjed bármily felmentett és alkalmasnak talált egyénre.

— **A petrozsényi m. kir. adóhivatal otthon.** A Hátszegen működő petrozsényi m. kir. adóhivatal folyó hó 25-én reggel 8 órakor működését Petrozsényben megkezdi.

— **Német anyanyelvű házileány keresetük** uri család két (5 és 7 éves) gyermeke mellé. Ajánlatok lapunk szerkesztőségéhez küldendők.

— **Vasutas növendékek fölvétele.** A kereskedelemügyi miniszter engedélyével a magyar királyi államvasutak a háboru tartamára, forgalmi díjok növendékül 18-dik életévüket még be nem töltött érettségi vizsgát tett ifjakat is alkalmaznak. Ily ifjak folyamodványukat születési és érettségi bizonyítvánnyal felszerelve, a magyar államvasutak igazgatóságánál (Budapest, Andrassy-ut 74.) adhatják be. Az alkalmasnak talált folyamodókat 18-ik életévük betöltéséig, illetőleg a szakvizsgák leteltéig kizárólag tanulás és kiképzés céljából fogják alkalmaztatni és lehetőleg eddigi lakhelyükön levő állomásokon azonnal beosztani. 18-ik életévük betöltésével rendszeres vasuti alkalmazottakká, forgalmi díjnokká válnak.

— **A fémkereskedelmet addig szabályozták,** hogy most már alig lehetett fémkereskedelemtől beszélni. Az 1185—917. M. E. rendelet kimondja, hogy ezután alumíniumból 5 kg., antimonból 5 kg., ólomból 10 kg., nickelből 1 kg., vörösrézről 10 kg., rézötvetből 30 kg., ónból 5 kg., óntövetből 30 kg., horganyból 50 kg., fehérbádognál 100 kg.-ot meg nem haladó készlet adható el a kereskedelemügyi miniszter engedélye nélkül.

KÖZGAZDASÁG.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság a múlt hó 24-én tartotta meg évi rendes közgyűlését Budapesten, gróf Csekonics Endre v. b. t. t. elnökle alatt. Az 1916. üzletéről szóló zárszámadásokat és mérlegkimutatásokat az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentései kapcsán Ormódi Vilmos főrendiházi tag, vezérigazgató terjesztette elő. Az igazgatóság az összesen 7,157.087 K 54 fillér évi nyereségre vonatkozóan indítványozta, hogy abból az alapszabályszerű levonások és tartalékolások után 3,200.000 K, minden egyes részvényre 800 K osztalékot számítva, a részvényesek osztalékára fordíttassék, a még fennmaradó összegből pedig 1,439.077 K 77 fill. a külön tartalékot és 250.000 K a tisztviselők nyugdíjalapját gyarapítsa. A közgyűlés az összes számadásokat, mérlegeket és javaslatokat elfogadta s a felmentvényt az 1916 üzletévre megadta. Az első magyar biztosító hazánk legrégebb és tőkés is legerősebb szinmagyar biztosító intézete, amely — mint ismeretes — hadikölcsönre is a legnagyobb összeget jegyezte az egész országban.

Sz. 157/1917. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbírósnak 1917. évi Pk. 492/3 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Algyógy és Vidéke hitelszövetkezet javára 238 K tőkekövetelés és 228 K 70 fill. költség s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás után le-

foglalt és 1050 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: sertések, takarmány, kecskék és épületek stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíró 1917. évi Pk. 492/4. számú végzése folytán 238 K tőkekövetelés és eddig összesen 228 K 70 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Mada községben, adós lakásán leendő megtartására 1917. évi április hó 28-ik napjának d. u. 3 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Algyógy, 1917. évi április hó 13-án.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

108

Sz. 168/1917. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az algyógyi kir. járásbíró 1916. évi P. 1769 számú végzése következtében dr. Szegő Henrik ügyvéd által képviselt Szucs Abrahámné szül. Adameszk Fika javára 20 K tőkekövetelés és 86 K 30 fill. költség s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 900 K-ra becsült következő ingóságok, u. m.: ló és tehén stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. járásbíró 1917. évi Pk. 517 számú végzése folytán 20 K tőkekövetelés és eddig összesen 86 K 30 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Mada községben, adós lakásán leendő megtartására 1917. évi április hó 28-ik napjának d. e. 11 órája határidőül ki-tűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1908. évi XLI. t.-c. 20. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Algyógy, 1917. évi április hó 13-án.

Ruszuly Imre,
kir. bír. végrehajtó.

109

Csak egy előadás!

Kezdete este 7 órakor. Kezdete este 7 órakor.

Mozgósínház

Szászvároson, a „Központi“ szálloda dísztermében

1917. április 22-én:

AZ ITÉLET NAPJA.

Társadalmi színmű 5 felvonásban, amelynek főszerepében NILS CHRISANDER, ez a nagyszerű dán-színész remek alakítást produkál.

Pepi mint erénycsősz.

Vigjáték 3 felvonásban.

Háborus aktualitások.

Helyárak délután és este: Páholy 8 K, I. hely 1:50 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fill. Karzat 60 fill. Számozott helyek!

Szives pártfogást kér teljes tisztelettel

A vállalat.

Veszek

arany törmelékeket, törött gyűrűket, használhatatlanná vált arany ékszereket s más arany tárgyakat a legmagasabb áron. Levélbeli ajánlatokra is válaszolok.

MARGEL N. óras és ékszerész
SZÁSZVÁROS, Vásár-utca.

59 4—

Vegyztisztítás és festés!

Szászvároson, Országút 23. sz. alatt a jóhírnevű MÜLLER J. ÉS FIA aradi vegyztisztító és kelmefestő cég megbízottja elvállal mindenféle fehérnemű (férfi, női ingek, gallérok, kézelők, nyári női és férfi-öltönyök, pongyolák stb.) tisztítását, vasalását, festését. Olcsó árak! Gyors és pontos kiszolgálás! Megrendelések vidékről is elfogadtnak. — Cim: Stephani Jánosné, Szászváros, Országút 23. szám. 89 6—

Hirdetések jutányos árban felvételnek lapunk kiadóhivatalában.

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Szövetek egész öltönyökhöz!

Brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárakból pervien- és doszking-szövetek, a magas klérus számára, előírás szerinti anyagok hivatalnoki egyenruhákhoz, tűzoltók és tornászok számára is, livrée-posztók,

úri- és női-loden-szövetek, női costum ruha-szövetek, kaphatók:

SZATHMÁRY ALADÁR

a brünni, reichenbergi és olmtüzi posztógyárak képviselője és hatóságilag engedélyezett kereskedelmi ügynökség Szászvároson, Sétatér-utca 5. szám.

Figyelem!

Bátorkodom a n. é. közönség érdekében megemlíteni, hogy a folytonos áremelkedés miatt igyekezzen mindenki szükségletét beszerezni. Tisztelettel:

SZATHMÁRY ALADÁR.

47 9—

Szövetek egész öltönyökhöz!

Női costum ruhászövetek!

Megjött! Tavaszi és nyári szezon!

Eladó krizantín dugványok és különböző évelő virággyökerek kaphatók olcsó árban Szászvároson, Viz-utca 37. sz. alatt. 107 2—3

Bodega üzlet!

Szászvároson, Országút 23. sz. alatt Stephani János tulajdonát képező bodega üzletben naponta kaphatók: hidegtelek, palackolt olcsó italok (fehér és vörös borok). Dugaszolt borok házhoz is szállíthatnak. 88 6—

Transsylvania

szálloda Szászvároson.

A „TRANSSYLVANIA“ szálloda alólírott vendéglőse tisztelettel ajánlja :: ::

éttermét és kávéházát

a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és jóindulatába.

Izletes ételek, tisztán kezelt és hűtött italok! Naponta friss csapolású sör. Féregmentes, réz-ágyas szobák, valamint vonatérkezéseknél omnibuszok, kocsik állanak a n. é. közönség rendelkezésére. Olcsó árak, pontos kiszolgálás! Nyári helyiség, tekepálya! Telefonszám: 19.

Hazafias tisztelettel:

Stamp Márton

a „TRANSSYLVANIA“ szálloda vendéglőse.

58 4—

Ajánlunk különféle gazdasági gépeket

u. m.: könnyű, biztos járásu, tartós vasékét, kukorica-ültetőt, kapálót, morzsolót és darálót, répa- és szecskavágót, vasboronát, különféle eke-alkatrészeket stb. Olcsón eladó I drb. használt 12 HP lóerőkifejtésű gőzlokomobil :: ::

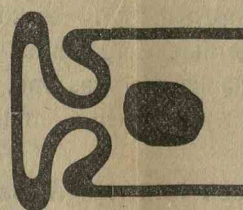
Balog Gyula Utódai Déva

Róna Jenő fényképészeti műterme Szászváros

(Vásár-utca)

Olcsó árak!

Felvételek este is!

Felvételek házon kívül!

Fényképészeti cikkek

jutányosan kaphatók!

Tisztelettel értesitem a n. é. városi és megyei közönséget, hogy fényképészeti műtermemben

a legjutányosabb árban, a legszebb kivitelben nemcsak nappal, hanem este is (erre szolgáló villanyfénynél) felvételeket eszközölök. Kívánatra háznál is teljesítek felvételeket!

Vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan eszközölök. — Elvállalok mindennemű fénykép-nagyításokat. Raktáramban fényképészeti cikkek olcsó árban kaphatók.

Cégem eddigi jó hírnevére ügyelve arra törekszem, hogy t. megrendelődöm és vevőim teljes megelégedését mindenkor kiérdemeljem. — A n. é. közönség pártogását kérve, maradtam teljes tisztelettel:

RÓNA JENŐ fényképész,
Szászváros, (Vásár-utca)

73 4—